

Výskum sukcesných zmien vo vegetácii na Devínskej Kobyle a návrh menežmentových opatrení

K. Hegedúšová, D. Senko, V. Feráková
Botanický ústav SAV, Dúbravská cesta 9, 845 23 Bratislava

Abstrakt

Od roku 1949 sa postupne kontinuálna plocha xerothermných pastvín Národnej Prírodnej Rezervácie Devínska Kobyla fragmentovala a menila na súčasnú mozaiku skalnej a xerothermnej travinnobylinnej vegetácie. Zmeny v menežmente sa výrazne odrazili najmä v zložení vegetácie. Jedným z najvýznamnejších faktorov je opustenie tradičného spôsobu obhospodarovania lokality. Súčasný stav vegetácie na Devínskej Kobyle je podmienený výraznou sukcesiou. Lesy a kroviny spolu pokrývajú takmer 70 % plochy rezervácie. Prevažujúcim vegetačným typom sú xerothermné spoločenstvá s kostravou tvrdou, ostricou nízkou, kavyľmi a mrvicou peristou (*Poo badensis-Festucetum pallentis*, *Festuco pallentis-Caricetum humilis*, *Festuco valesiacae-Stipetum capillatae*, *Polygalo majoris-Brachypodietum pinnati*). Z hľadiska šírenia a sekundárnej sukcesie sa ako problematické javia nielen porasty drevín, ale aj spoločenstvá lemov a teplomilných krovín spolu s kompetitívne silnými druhmi tráv ako sú stoklas vzpriamený (*Bromus erectus*), ovsík obyčajný (*Arrhenatherum elatius*) a smlz kroviskový (*Calamagrostis epigejos*). Otázka je, akým spôsobom je možné zachovanie xerothermnej vegetácie? Výskum vegetácie na Devínskej Kobyle bol preto zameraný na definovanie dynamiky a sukcesných zmien vo vegetácii. Vstupnými dátami boli opakované zápisy po 40-tich rokoch. Rovnako bolo založených 100 trvalých plôch na monitoring súčasného stavu vegetácie. Výsledky poskytli argumenty na podanie revitalizačného Life projektu a vhodných menežmentových opatrení.

Kľúčové slová: Devínska Kobyla, dynamika, menežment, sukcesia, zmeny vo vegetácii, xerothermná vegetácia

Pod'akovanie: Výzkum je realizovaný v rámci projektu „Manažmentové modely pre travinné biotopy“, ktorý bol finančne podporený z Finančného mechanizmu EHP, Nórskeho finančného mechanizmu a zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a projektom VEGA 2/0181/09.

The study of succession changes in vegetation of Devínska Kobyla Mt. and proposal of management arrangements

Abstract

Since 1949, the continuous area of xero-thermophilous pastures at the National Nature Reserve Devínska Kobyla had been fragmented into the mosaic vegetation of rocky and dry grasslands. The changes in management of NNR were strongly reflected in the composition of vegetation. One of the most significant factors is abandonment of traditional utilization of landscape. The present state of vegetation in Devínska Kobyla Mt. is conditioned predominantly by succession. Nowadays the forests and shrub communities together cover almost 70 % of the NNR. The prevailing vegetation types of steppe communities are *Poo badensis-Festucetum pallentis*,

Festuco pallentis-Caricetum humilis, *Festuco vallesiaca-Stipetum capillatae* and *Polygalo majoris-Brachypodietum pinnati*. Not only the tree vegetation but also the shrub and the Pannonian fringe vegetation along with strongly competitive grasses (*Bromus erectus*, *Arrhenatherum elatius* and *Calamagrostis epigejos*) appears as problematic in term of spreading and secondary succession. The question is, how is the possibility of the preservation of xero-thermophilous vegetation communities? The research of vegetation at Devínska Kobyla NNR was focused on defining dynamics and succession changes of vegetation based on repeated phytocoenological relevés after 40 years. The 100 permanent plots were established. The results gave arguments for revitalisation project of nature conservation and landscape planning and proposals of suitable management arrangements.

Keywords: Devínska Kobyla, dynamics, management, succession, vegetation changes, xero-thermophilous vegetation

Acknowledgement: The research was financially supported by the grant VEGA 2/0181/09 and by a grant through the EEA Financial Mechanism and the Norwegian Financial Mechanism and from the state budget of the Slovak Republic SK0115.

